



Akcija Naj javno stranišče 2025 zaključena – MO Nova Gorica prvouvrščena v kategoriji mestnih občin, Občina Črnomelj prva v kategoriji ostalih občin

Društvo za KVČB razglasilo rezultate izbora Naj javno stranišče 2025

Žalec, 21. november 2025 – Danes je v dvorani Glasbene šole Risto Savin Žalec, Aškerčeva ulica 9, 3310 Žalec potekala sklepna prireditev izbora Naj javno stranišče 2025. Društvo za kronično vnetno črevesno bolezen (KVČB) je podelilo nagrade in priznanja za najbolj urejena javna stranišča v Sloveniji za leto 2025. Komisija društva je v poletnih mesecih prevozila 3291 kilometrov po Sloveniji, obiskala več kot 160 lokacij in tekom ocenjevanja ugotovila, da imajo v MO Nova Gorica najlepše urejena javna stranišča v kategoriji mestnih občin. V kategoriji ostalih občin pa si je prvo mesto prislužila Občina Črnomelj.

Letos so ocenjevali javna stranišča v občinah po Sloveniji, bencinskih servisov ob avtocestah niso več ocenjevali. Preverili so kakšno je stanje javnih stranišč v 11 mestnih občinah, za razliko od prejšnjega leta, ko jih je bilo 12. MO Kranj svojo lokacijo javnega stranišča prenavlja, zato je letos niso ocenili. Ocenili pa so javna stranišča v 103 ostalih (nemestnih) občinah.

Priznanje Naj javno stranišče za leto 2025:

- v kategoriji mestnih občin je prejela MO Nova Gorica z doseženimi 4,368 točkami (od 5,00),
- v kategoriji ostalih občin je prejela Občina Črnomelj z doseženimi 4,608 točkami.

Mestna občina Nova Gorica si je letos s prenovo lokacije na železniški postaji, lansko novo lokacijo in še eno lokacijo prislužila največ točk in tako tudi prvo mesto v kategoriji mestnih občin.

Občina Črnomelj si je letos z izjemno higieno in zelo dobrimi ocenami v vseh delih kriterijev prislužila prvo mesto v kategoriji ostalih (nemestnih) občin.

Straniščno metlico za najslabše urejena javna stranišča leta 2025 med mestnimi občinami so podelili Mestni občini Ptuj, saj je zbrala najmanj točk, in sicer 3,646. Straniščno metlico si je prislužila zaradi pomanjkanja oziroma neprimerne higijenskega stanja. Vzdrževanje prostorov javnih stranišč je izjemnega pomena in ob veliki konkurenci hitro razlog za nazadovanje ali v tem primeru zadnje mesto v kategoriji.

V kategoriji ostalih (nemestnih) občin je straniščno metlico za najslabše urejena javna stranišča 2025 dobila Občina Ajdovščina, z zbranimi 2,242 točkami, saj je ob obisku komisije imela nekaj lokacij zaprtih. Veliko lokacij je v lokalih, ki se bodisi zapirajo, prodajajo ali so zaprti zaradi letnega dopusta, kar vpliva na končne ocene. Prav tako na lokacijah v lokalih praviloma ni stranišč, namenjenih invalidnim osebam, nekatere lokacije so tudi dotrajane. Ob veliki konkurenci in posledično izgubi točk je to razlog za prisluženo straniščno metlico.

Podelili so tudi 53 »zidakov« občinam, ki nimajo javnih stranišč za vzpodbudo, da bi čim prej poskrbele vsaj za eno javno stranišče v občini.

Ostali rezultati so razvidni na spletni strani društva www.najjavnostranisce.kvcb.si.

Komisija Društva za KVČB je v poletnih mesecih ocenjevala dostopnost, označenost dostopa, urejenost, število sanitarij, sanitarije za invalide, opremo in higienski material.

Danica Koren, vodja in koordinatorica akcije Naj javno stranišče je na sklepni prireditvi povedala, da so letos izvedli že sedemnajsto akcijo Naj javno stranišče, ki je potekala v dveh delih, in sicer prvi del je predstavljal ocenjevanje javnih stranišč v mestnih občinah in ostalih (nemestnih) občinah, drugi del pa zbiranje podatkov za vnos v kategorijo Neocenjene lokacije javnih stranišč.

Javnih stranišč na bencinskih servisih ob avtocestah niso več ocenjevali, so pa pridno polnili aplikacijo Najbližji WC v kategoriji Neocenjene lokacije. K javnim straniščem na Darsovih postajališčih in ekostraniščem v občinah so dodali lokacije javnih stranišč Petrolovih in Molovih bencinskih servisov izven avtocest. Tako je v mobilni aplikaciji trenutno vpisanih več kot 200 ocenjenih lokacij in več kot 300 neocenjenih lokacij.

V naslednjih letih bodo v kategorijo Neocenjene lokacije dodali še več lokacij javnih stranišč različnih javnih inštitucij, ki bi želele, da so njihove lokacije javnih stranišč objavljene v mobilni aplikaciji in tako na razpolago uporabnikom, ki jih pogosto ne zanima, katero mesto je dosegla posamezna lokacija, temveč želijo le informacijo o tem, kje so javna stranišča po Sloveniji. Javna stranišča v tej kategoriji so lokacijsko opredeljena, vsebujejo podatke o odprtosti, plačljivosti in vrsti sanitarij.

Mobilna aplikacija je brezplačna in so jo v letu 2022 tehnično in grafično prenovili. V pomoč je tudi ocenjevalni komisiji. V društvu želijo, da bi jo uporabljalo čim več ljudi. Do nje lahko dostopamo preko različnih naprav. Posebno prednost predstavlja dostop z mobilnim telefonom, saj lahko na ta način dostopamo praktično kjerkoli in kadarkoli. Aplikacija je preprosta za uporabo in predstavlja splošno družbeno korist, saj s svojo dostopnostjo in širino nudi uporabne informacije za vso družbo, ne le za bolnike s kronično vnetno črevesno boleznijo.

Ocenjevanje pa bodo še naprej izvajali v dveh kategorijah, in sicer v kategoriji mestnih občin in v kategoriji ostalih (nemestnih) občin ter zasledovali cilj, da bi vsaka občina v Sloveniji imela vsaj eno lokacijo javnih stranišč, kajti zaskrbljeni so nad podatkom, da od 115 občin, ki so jih do sedaj uspeli vključiti v ocenjevanje, kar 53 nima javnih stranišč, **sporoča Danica Koren, vodja in koordinatorica akcije.**

Tjaša Draškovič, predsednica ocenjevalne komisije je na prireditvi podala ugotovitve komisije za ocenjevanje javnih stranišč v letu 2025 in povedala: »Vsako leto se vrstni red občin nekoliko spreminja, kar je večinoma posledica trenutnega stanja javnih stranišč ob našem obisku in higieni, ki jo vsako leto poudarjamo. Higiena in zaloga higienskega materiala sta ključni in lahko narekujeta končne rezultate. Letos je treba omeniti, da je razlika v doseženih mestih posameznih občin tudi odraz večjega števila občin, uvrščenih v ocenjevanje. Veseli nas, da si je letos veliko več občin prislužilo povprečno oceno več kot 4, in sicer vse do 18. mesta. Nobena občina si za razliko od prejšnjega leta ni prislužila ocene 1.

Ugotovljamo, da so javna stranišča po Sloveniji praviloma čista, urejena in dostopna. Veseli nas, da se občine trudijo in gradijo ali obnavljajo lokacije javnih stranišč. Napredek na tem področju je iz leta v leto bolj viden in pomembnost akcije Naj javno stranišče vedno bolj jasna. Skupaj rešujemo problematiko urejenih javnih stranišč, ki so pomemben del družbe, za bolnike s KVČB pa še toliko bolj. Še naprej se bomo trudili dosežati dobre rezultate in sledili cilju, da bi vsaka občina imela urejena javna stranišča«.

Predsednica društva Mateja Saje je v uvodnik biltena akcije zapisala:

Poslanstvo Društva za kronično vnetno črevesno bolezen je izboljšati kakovost življenja ljudi s kronično vnetno črevesno boleznijo in se truditi, da bi oboleli živeli čim bolj neovirano in aktivno življenje kljub težki bolezni.

Društvo izvaja sedem sklopov posebnih socialnih programov z vseh področij življenja oseb s kronično vnetno črevesno boleznijo. Eden od pomembnih posebnih socialnih programov je program odpravljanja ovir pri dostopu do sanitarij v bivalnem in delovnem okolju.

Najpogostejše težave, ki spremljajo obolele, so odvajanje mehkejšega in vodenega blata, bolečine v trebuhu, krči in nujni, pogosti in hitri pozivi na blato. Med zagonom bolezni moramo osebe s KVČB na stranišče tudi do 30-krat dnevno in zato potrebujemo stalen ter hiter dostop do stranišč, kjerkoli smo, naj bo to doma ali zunaj. V javnosti in na delovnih mestih pogosto naletimo na oviro pri dostopu do sanitarnih prostorov. Soočamo se s problemom zaklenjenih ali plačljivih sanitarnih prostorov. Veliko težav imamo tudi na delovnem mestu, kjer zaradi narave

svojega dela ne moremo zapustiti delovnega mesta. V Društvu za kronično vnetno črevesno bolezen že sedemnajsto leto zapored izvajamo akcijo »Trenutno odsoten – hvala za razumevanje« v podjetjih in drugih delovnih organizacijah z namenom ozaveščanja delodajalcev o tem, kakšna je kronična vnetna črevesna bolezen in s kakšnimi težavami se soočamo bolniki.

Namen akcije Naj javno stranišče je ravno tako opozoriti na težave, ki jih imamo osebe s kronično vnetno črevesno boleznijo pa tudi ostali invalidi. Z akcijo smo pričeli leta 2009, ko smo počasi in previdno začeli ocenjevati stranišča po slovenskih občinah. Leto pozneje smo akcijo zastavili močnejše in jo razširili na bencinske servise ob avtocestah. V naslednjih letih smo pod drobnogled vzeli tudi stranišča v enajstih bolnišnicah, desetih zdravstvenih domovih in šestih večjih trgovskih središčih po Sloveniji.

O Društvu za KVČB

Poslanstvo Društva za kronično vnetno črevesno bolezen je **izboljšati kakovost življenja ljudi s KVČB**. Društvo deluje od leta 2004 in ima danes več kot 2230 članov, ki so organizirani v 11 sekcijah po vsej Sloveniji. Ima status invalidske organizacije, status društva v javnem interesu ter status nevladne organizacije v javnem interesu na področju invalidskega varstva in je član Evropskega združenja bolnikov s kronično vnetno črevesno boleznijo (EFCCA).

Kronična vnetna črevesna bolezen (KVČB) je skupno ime za **Crohnovo bolezen** in **ulcerozni kolitis**. Gre za imunsko pogojeno bolezen, ki povzroča vnetje črevesa ali celotne prebavne cevi. Najpogosteje se pojavi med 15. in 35. letom starosti, pojavnost bolezni pa narašča tudi pri otrocih. Je bolezen sodobnega časa, ki lahko prizadene kogarkoli v kateremkoli življenjskem obdobju. V Sloveniji se s to težko boleznijo sooča okoli 7500 ljudi, kar je bilo ugotovljeno v študiji, ki so jo leta 2014 opravili v društvu. Danes se ocenjuje, da je oseb s KVČB v Sloveniji že okoli 8000, globalno 5 milijonov in v Evropi okoli 2,2 milijona.

Dodatne informacije:

Društvo za KVČB; info@kvcb.si

www.kvcb.si in www.najjavnostranisce.kvcb.si

+386 41 665 000 Danica Koren, vodja in koordinatorica akcije NJS

